

Ο Βασίλης Καλύβας γεννήθηκε στο Καρπενήσι, το 1920. Έζησε τα δύσκολα χρόνια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου και του εμφυλίου. «Η μάνα μου πέθανε νωρίς. Οι Γερμανοί ήρθαν στο χωριό... Φόβος και τρόμος. Δυστυχία και πείνα. Μας πήρε ο πόλεμος... Σκοτώθηκαν πολλοί. Με τον εμφύλιο, έφυγε από το χωριό ο πατέρας μου, πήγε στο μεγάλο του αδελφό για να γλιτώσει από τη φασαρία. Αρρώστησε. Δεν είχε κανέναν να τον φροντίζει».

Τον αδελφό του τον Δημοσθένη τον απαγχόνισαν οι αντάρτες στο Κεράσοβο. Ο άλλος αδελφός, ο Λεωνίδας, έφυγε στην Αλβανία. Έχασε τα ίχνη του. «Του είπα να μην φύγει. Δεν με άκουσε».

Ο Βασίλης πολέμησε με τους αντάρτες για ένα χρόνο και μετά για τρία με τον Εθνικό Στρατό. Ήταν τότε 27 χρονών. Του ζήτησαν να γραφτεί στο κόμμα. «Ποιο κόμμα», τους ρώτησε. Ένα βράδυ το έσκασε. Κρύφτηκε σε ένα σπίτι και παρακάλεσε μια γριούλα να πάει να βρει τον ταγματάρχη και να του πει πως θέλει να παρουσιαστεί. Έστειλαν δυο στρατιώτες να τον παραλάβουν.

ΚΟΣΜΟΣ Insight

Από το Καρπενήσι της κατοχής και του εμφυλίου στην Αυστραλία

Κείμενο: Γιάννης Δραμιτινός | Φωτογραφίες: Ubi Sunt-Γιάννης Δραμιτινός
| Layout Design: Άννα Αρσένη

Living Histories

Βασίλης Καλύβας

«Κάθε μέρα γινόταν μάχη με τους αντάρτες. Με 5-6 άλλους σκεφτήκαμε να κάνουμε αίτηση στο στρατηγό, να καταταχτούμε και να υπηρετήσουμε».

Ο στρατηγός ήταν ο Δημήτρης Μπαλοδήμος. Τότε γνώρισε κι ένα παιδί, τον Βασίλη Μυλωνά, που ήταν καταδικασμένος τέσσερις φορές σε θάνατο. Ήταν χωροφύλακας και είχε δώσει όπλα στους αντάρτες.

«Τον είχαν σε ένα υπόγειο και όταν του πρότεινα να τον γλιτώσουμε, εκείνος δεν το πίστευε κι αρνιόταν. Τον παρακάλεσα να βάλει υπογραφή για να τον σώσω. Μετά δυσκολίας δέχτηκε να υπογράψει. Τον συνάντησα 20 χρόνια μετά στην Αυστραλία.

Εκείνη την ημέρα έβγαλα 16 κρατούμενους. Τους έβγαλα Παρασκευή γιατί συνήθως τα Σάββατα γινόταν οι εκτελέσεις. Συνολικά γλίτωσα 60 με τη βοήθεια του στρατηγού, στον οποίο έλεγα ότι ήταν δικοί μου άνθρωποι.

Κάποια μέρα στα Γιάννενα πήραμε εντολή να

πάμε στην περιοχή Κρύα. Εκεί υπήρχαν πηγές απ' όπου έπινε η πόλη νερό. Στήσαμε ενέδρα στο βουνό Μιτσικέλι, στις 1:30 την νύχτα. Βάλαμε καρπούλι και κάποια στιγμή, κατά το πρωί, πέρασαν τέσσερις αντάρτες αξιωματικοί. Τους κυκλώσαμε σε μια βρυσούλα. Δεν ρίξαμε. Ο ένας παραδόθηκε. Τον αφοπλίσαμε. Τον ρωτήσαμε αν θέλει να μας ακολουθήσει και δέχτηκε. Τον έλεγαν Θανάση Μπούφλα. Τον πήγαμε για ανάκριση στο Α2 της Μεραρχίας και τον κρατήσαμε στο λόχο μας κι αυτόν. Έχασα τα ίχνη του για χρόνια. Τον ξαναβρήκα αργότερα με τη βοήθεια του Μυλωνά. Ήταν χωρισμένος, παντρεύτηκε μια αντάρτισσα, είχε 150 πρόβατα και το σπίτι του θυμάμαι ήταν όλο άρματα, της γυναίκας του και τα δικά του. Δεν με γνώρισε. Όταν του φανερώθηκα με θυμήθηκε, με αγκάλιασε και με φίλησε...»*

Στην Αυστραλία μετανάστευσε το 1967. Στην Ελλάδα «μεροκάματο δεν υπήρχε». Ταξίδεψε με το Πατρίς. «Αγράμματοι ήμασταν. Δούλεψα στους σιδηροδρόμους. Δεν ήξερα αγγλικά. Πήγα να πιάσω δουλειά και

ένας ξάδελφος μου έβαλε το όνομα μου στα χαρτιά. Έτσι με προσέλαβαν.

Εδώ βρήκαμε χώρα καλή και ησυχάσαμε. Δεν το μετάνιωσα ποτέ. Ποτέ. Η Αυστραλία είναι καλή χώρα».

Ήταν παντρεμένος με την Αρτεμισία Γούλα, που έφυγε από τη ζωή 2017. Μαζί απέκτησαν πέντε παιδιά, τον Σεραφείμ, τη Βούλα, τη Φρίντα, το Βαγγέλης και την Έλλη που ζει στις ΗΠΑ.

Ο Βασίλης Καλύβας θα γιορτάσει στις 9 Νοεμβρίου 2020, τα 100α του γενέθλια στο σπίτι του στο Μάρικβιλ, περιτριγυρισμένος από τα παιδιά του, τα δεκαπέντε εγγόνια του, τα δώδεκα δισέγγονά του και τα μελίσσια του που βομβίζουν μπαγιόνας στις κυψέλες τους, στην πίσω αυλή.

* Πηγή: Παπαρουσιώτικοι Αντίλαλοι, Τρίμηνη Έκδοση του Συλλόγου Παπαρουσιωτών Ευρυτανίας, Αρ. φύλλου 7, Οκτώβριος-Νοέμβριος 2007.